

Nr 881

Av herr **Tobé m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till lag om ändring i kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753), m. m.*

(Lika lydande med motion nr 705 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 28 föreslås vissa ändringar i kommunallagen m. fl. i huvudsakligt syfte att jämställa suppleant med ledamot vid delegation av beslutanderätt inom kommunal styrelse eller nämnd. Propositionen grundar sig i denna del i huvudsak på kommunalrättskommitténs betänkande VI, SOU 1965: 6. På sedvanligt sätt redogör propositionen för gällande rätt, utredningens förslag, remissyttranden och föredragande statsrådets förslag, vilket är helt invändningsfritt ur vår synpunkt. Men i specialmotiveringen på s. 27 i propositionen har statsrådet infört ett för den föregående framställningen helt främmande element.

I denna specialmotivering till 43 och 45 §§ kommunallagen sägs att det, enligt lagrummens nuvarande lydelse, får "anses ha varit tillåtet att delegera beslutanderätt till en eller flera ledamöter tillsammans med tjänsteman". Denna tolkning av nuvarande regler bör enligt propositionen komma till klart uttryck i den nya lagtexten.

Kommunalrättskommittén har, såvitt vi kunnat finna, icke ens antytt att den i propositionen framförda tolkningen av gällande regler skulle vara riktig. I landstingsutredningens betänkande SOU 1963:64 behandlades delegationsfrågorna ingående med hänsyn till att praxis inom de olika landstingen var skiljaktig. I fråga om blandad delegation till förtroendeman och tjänsteman gjorde kommittén på s. 152 i betänkandet följande uttalande:

Landstingsutredningen vill fästa uppmärksamheten på att sådan form av delegation inte bara är formellt oriktig utan även ur ansvarssynpunkt olämplig. Beslutanderätten skall sålunda delegeras antingen till förtroendeman eller befattningshavare i landstingskommunen. Delegation kan således ske till förtroendeman med tjänsteman som föredragande.

Även om delegationsrätten enligt kommunallagen och landstingslagen icke var identiskt utformad bör enligt vår mening landstingsutredningens uttalande i principfrågan äga giltighet även inom det primärkommunala regelområdet. Den fråga det här gäller har även berörts i en år 1960 utkommen skrift "Byggnadsnämnds delegationsrätt". Den är utgiven av

kommunförbunden gemensamt och som författare står förbundens främsta experter på området, dåvarande sekreteraren Fritz Kaijser, Landskommunernas förbund, och Rolf Romson, Stadsförbundet. Deras uttalande är av följande lydelse:

Att delegera beslutanderätt till ledamot och befattningshavare i förening synes rättsligt sett vara tveksamt och torde ej heller vara behövt om man utgår från att en befattningshavare alltid är föredragande.

Av det här anförda framgår att vi icke kunnat finna något stöd för propositionens tolkning av nuvarande regler i 43 och 45 §§ kommunallagen. Något skäl för att införa sådan blandad delegation till förtroendevald och tjänsteman har icke heller anförts. Det är enligt vår mening angeläget att upprätthålla skillnaden mellan förtroendeman och tjänsteman i den kommunala förvaltningen och beslutandeprocessen. Det kan måhända invändas att delegationsärenden skall vara av typen rutinärenden och att det därför är mindre troligt att det sker någon "olycka" genom att frångå den principiella ansvarsfördelningen mellan förtroendevald och tjänsteman. Å andra sidan finns det inget praktiskt skäl för att medge en blandad delegation. Det är tvärtom angeläget att slå vakt om tjänstemännens ställning som föredragande och de förtroendevaldas rätt och skyldighet att besluta vid delegering på samma sätt som tjänstemannen och de förtroendevalda fungerar i den samlade styrelsen eller nämnden. Mot delegation av rutinfrågor till enbart tjänsteman finns intet att invända.

I propositionen har för övrigt, utan särskild motivering, den blandade delegationen begränsats till de kommunala organ som regleras av bestämmelserna i 43 och 45 §§ kommunallagen och motsvarande regler i kommunallagen för Stockholm samt socialhjälpslagen, barnavårdslagen och skollagen. De föreslagna ändringarna i byggnadsstadgan och hälsovårdsstadgan har däremot icke begåtts med denna nyhet.

Den justering av propositionens förslag till författningsändringar som enligt vår mening erfordras för att begränsa ändringarna till huvudsyftemålet med propositionen, nämligen "att de legala möjligheterna att delegera kommunal nämnds beslutanderätt skall utsträckas att omfatta också suppleant av nämnden" (propositionen s. 2) torde kunna utarbetas av vederbörande utskott. Härvid kan lämpligen kommunalrättskommitténs fattningsförslag tjäna till ledning.

På grund av vad som anförts i motionen får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta ändring i proposition nr 28 i vad den avser att införa regler om delegation till tjänsteman tillsammans med ledamot eller suppleant i kommunens styrelse och vissa nämnder samt hemställa att veder-

börande utskott utarbetar därav föranledda ändringar i propositionens författningsförslag.

Stockholm den 21 februari 1967

Erik Tobé (fp)

Sven Ekström (s)
i Iggesund

Elias Jönsson (fp)
i Ingemarsgården

Johannes Antonsson (cp)
